

Vragen m.b.t. SB informeren stand van zaken Nieuwkoopse plassen pilot

Partij	Nr	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
GroenLinks	1	Bent u bekend met de volgende berichten: EenVandaag, 2 juni 2021: Te ruime regels voor stikstofhandel gevaar voor toch al overbelaste natuur https://eenvandaag.avrotros.nl/item/te-ruime-regels-voor-stikstofhandel-gevaar-voor-toch-al-overbelaste-natuur/ De Groene Amsterdammer, 2 juni 2021: Nieuwe vergunningsregels bieden ruimte voor meer stikstofuitstoot https://www.groene.nl/artikel/nieuwe-vergunningsregels-bieden-ruimte-voor-meer-stikstofuitstoot	Ja.
	2	Bent u het met GroenLinks eens dat het ongewenst is als de uitstoot van stikstof toeneemt als het gevolg van de handel in stikstof, ook als dat tijdelijk is ? Zo ja, hoe neemt u dat mee in de afweging om extern salderen en verlesen in de rest van de provincie open te stellen? Zo nee, waarom niet?	Ruimte die ingezet wordt voor externe saldering is op een eerder moment (bij het verlenen van de natuurvergunning destijds) passend beoordeeld. Hoewel inzet van latente ruimte feitelijk kan leiden tot een toename, is er juridisch geen sprake van een toename van de stikstofruimte. Uiteraard wordt het risico op een feitelijke toename wel meegewogen. Daarbij wordt een balans gezocht in het zoveel mogelijk vermijden van dat risico enerzijds en het niet op slot zetten van alle ontwikkelingen anderzijds. Ontwikkelruimte is bijvoorbeeld noodzakelijk om nieuwe duurzame en natuurinclusieve ontwikkelingen mogelijk te maken. Om het risico op toenames zoveel mogelijk te vermijden zijn twee dingen al opgenomen in de beleidsregels. Allereerst een afromingspercentage van 30%, wat gelijk is aan de latente ruimte die gemiddeld aanwezig is in vergunde bedrijven. Daarnaast het beperken van de externe inzet van stikstofruimte tot ruimte die behoort bij feitelijke gerealiseerde capaciteit. In Utrecht is er met name sprake van vergunde veehouderijrechten. Alleen de rechten van gerealiseerde stallen kunnen extern worden ingezet. Tenslotte is het van belang dat de totale emissie en depositie die gemoeid is met vergunningverlening zeer klein is in vergelijking met het totale pakket aan bronmaatregelen dat het Rijk heeft opgesteld voor het halen van de omgevingswaarden die in de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurherstel zijn opgenomen. Enig risico op toename is daarmee uitgesloten zodra dit pakket daadwerkelijk volledig is uitgerold.
	3	GroenLinks heeft eerder vragen gesteld over de gevolgen van de uitspraak voor de RvS over emissiereducerende technieken en de twijfel die er is ontstaan over de RAV emissiefactoren. Deze pilot gaat uit van de inzet van emissiereducerende technieken. De kans bestaat dat deze uitspraak in hoger beroep in stand blijft. Wat zijn dan de gevolgen voor deze pilot?	Het betreft een pilot waarin reductie van innovatie wordt verleast. De emissie op het bedrijf ter plaatse wordt door die innovatie in ieder geval kleiner. De uitspraak in kwestie vraagt om een nadere onderbouwing van de behaalde reductie omdat de rechter niet in alle gevallen overtuigd is dat de behaalde reductie daadwerkelijk zo groot is als voorzien. Het risico dat wordt aangehaald is, dat door de inzet van deze stikstofruimte bij een ander bedrijf, er feitelijk sprake kan zijn van een toename indien de behaalde reductie inderdaad niet behaald wordt. In de pilot is echter sprake van een permanente afdracht van

			44% van de verleaste ruimte. Hierdoor moet er al sprake zijn van een zeer afwijkend reductiepercentage wil er een risico zijn op een lokale stijging en dan ook nog eens bij alle toegepaste innovaties. Daarbij is er ook nog eens maximaal 15 jaar sprake van inzet van deze stikstofruimte door de verleaseconstructie, waardoor er na die 15 jaar in ieder geval sprake is van een reductie op alle locaties.
	4	Een aanbeveling uit de second opinion is om ook ruimte te bieden aan de biologische en natuurinclusieve boeren. Dit past binnen het belang van natuurinclusief boeren zoals ook omschreven in de landbouwvisie. Is de provincie bereid om zich in de gesprekken over de pilots in de zetten voor ruimte voor biologische en natuurinclusieve boeren en ook met deze boeren in gesprek te gaan over deze pilot/mee te nemen in de casuïstiek? Zo nee, waarom niet?	Het is aan de coöperatie welke ondernemers zij aanbieden voor de casuïstiek. De provincie staat daarbij zeker open voor het meedoen van biologische en natuurinclusieve ondernemers. Indien de casuïstische pilot een succes blijkt, kan met deze categorie ondernemers het gesprek aangegaan worden welke rol zij kunnen spelen in een eventuele provinciebrede uitrol.
VVD	5	Graag wil ik vooral bedanken voor het verstrekken van de second opinions, dat geeft een goed beeld van de te maken afwegingen en mogelijke risico's	Graag gedaan.
PvdD	6	In de Statenbrief staat onder de inleiding de volgende passage: "De coöperatie 'Boeren met Perspectief' heeft halverwege 2020 een voorstel gedaan om Nederland 'uit de stikstofcrisis te innoveren'. Zij stelde daarbij voor om particuliere investeringen in stikstofruimte (die vindt normaal plaats door externe saldering van stoppende bedrijven) te gebruiken voor blijvende boeren zodat deze de betreffende investering in kunnen zetten voor het realiseren van innovatie in de vorm van emissiearme stalsystemen. Daarbij wilde de coöperatie de stikstofruimte voor lange termijn kunnen verleasen, hetgeen nog niet eerder (landelijk, dan wel provinciaal) is geprobeerd. Daarnaast wilden zij het salderen en/of verleasen van stoppersruimte graag verboden zien, zodat de investeringen optimaal richting de innoverende boer gaan." O Wat zijn in dit geval particuliere investeringen in stikstofruimte? O Waar gaan de investeringen heen wanneer er sprake is van salderen en/of verleasen van stoppersruimte?	Particuliere investeringen in stikstofruimte betreft de aankoop van stikstofruimte door particulieren bij bedrijven ten behoeve van extern salderen of verleasen. Met andere woorden het betalen voor een reductie van stikstof op een bedrijf zodat een ander project meer stikstof uit kan stoten. De investeringen gaan van de ene particulier/organisatie die wil uitbreiden naar de ondernemer die bereid is in stikstofemissie terug te gaan.
	7	In de pilot wordt gesproken over vermindering van stikstof door verschoning van stallen. Om wat voor soort verschoningsaanpassingen gaat het hier en op welke wijze wordt er getoetst of deze innovaties niet de brandveiligheid van de stal aantasten?	De toegestane technieken zijn die technieken die zijn opgenomen in de bijlage van de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV), dan wel die technieken die een zogenaamde proefstalstatus hebben (en daarmee uitzicht op opname in de RAV). De Wet natuurbescherming en onderliggende regelgeving ziet daarbij niet toe op het brandveiligheidsaspect. Hiertoe dient de regelgeving waarvoor de gemeente het bevoegd gezag is.
	8	In de Inhoudelijke Second Opinion wordt geadviseerd om een koppeling te maken met andere eisen die aan stallen en bedrijfsvoering te stellen zijn, zoals energiezuinigheid,	Het is niet toegestaan om in de regelgeving die voortkomt uit de Wet natuurbescherming een koppeling te leggen met niet aan de natuurdoelen gerelateerde zaken. Deze krijgen dan ook geen plek in de pilot.

		waterkwaliteit en diervriendelijkheid. Op welke wijze wordt dit meegenomen in de pilot?	
	9	Wordt er ook gekeken naar een pilot waarin (een deel van) de landbouwgrond omgezet wordt in natuur/groene recreatie of wordt er alleen gekeken hoe een bestaande bedrijfsvoering volledig intact gehouden kan worden?	De Nieuwkoopse pilot ziet toe op het verleasen van innovatieruimte, zoals aangedragen door de coöperatie 'Boeren met perspectief'. Bij de gebiedsgerichte aanpak en het daarbij op te stellen instrumentarium wordt naar de bredere bedrijfsvoering gekeken waarbij andere vormen van ruimtegebruik ook tot de mogelijkheden behoren.
	10	Op welke wijze worden natuurinclusieve en/of extensieve boeren betrokken bij de pilot?	Het is aan de coöperatie welke ondernemers zij aanbieden voor de casuïstiek. De provincie staat daarbij zeker open voor het meedoen van biologische en natuurinclusieve ondernemers. Indien de casuïstische pilot een succes blijkt, kan met deze categorie ondernemers het gesprek aangegaan worden welke rol zij kunnen spelen in een eventuele provinciebrede uitrol.
	11	In hoeverre wordt er aandacht besteed aan de natuurinclusieve en/of kringlooplandbouw binnen deze pilot?	De Nieuwkoopse pilot ziet toe op het verleasen van innovatieruimte, zoals aangedragen door de coöperatie 'Boeren met perspectief'. Bij de gebiedsgerichte aanpak en het daarbij op te stellen instrumentarium wordt naar de bredere bedrijfsvoering gekeken.
	12	Op pagina 5 van de inhoudelijke second opinion staat de volgende passage: "Om deze aanpak zo succesvol mogelijk te laten zijn en om een vliegwielt te creëren moeten stoppers van deze mogelijkheden worden uitgesloten. Indien een agrariër stopt, dan vervalt de stikstofruimte aan de natuur of een ander doeleind." Kan er toegelicht worden waarom de stoppende agrariërs het onsuccesvol zouden maken?	Indien de ruimte van stoppende bedrijven vrij komt op de markt kan deze (een deel van) de stikstofbehoefte invullen. Deze behoefte kan dan niet meer worden ingevuld door middel van verleasen (en/of salderen) van innovatieruimte. Omdat voor het creëren van innovatieruimte een investering benodigd is, kan voor het verkopen van stoppersruimte een lagere prijs worden gevraagd. Met andere woorden: van verleasen van innovatieruimte zal minder gebruik van gemaakt worden indien deze moet concurreren met de ruimte die vrijkomt bij stoppende bedrijven.
SGP	13	We zijn blij met deze Statenbrief. Goed dat er serieus werk wordt gemaakt van dit initiatief uit het veld. We lezen helemaal aan het eind van de brief: 'Daarnaast wordt de komende periode gebruikt om te bepalen of en in welke hoedanigheid het extern salderen en verleasen in de rest van de provincie aanvullend wordt opengesteld.' We hebben hierover een viertal vragen: In hoeverre bent u al op de hoogte van de ervaringen van andere provincies met extern salderen?	De ervaringen met extern salderen in andere provincies zijn nog beperkt. In veel provincies staat het salderen nog niet lang open. Maar ook in Limburg, waar het salderen al langere tijd open staat, is het gebruik ervan nog beperkt.
	14	Uit de second opinion blijkt dat één van de grootste risico's van het model ligt bij de bijdrage van stoppende boeren. In hoeverre acht u het schadelijk voor de pilot die u nu aankondigt om extern salderen in de provincie open te stellen?	De initiatiefnemers betreffen een groot deel van de ondernemers rondom de Nieuwkoopse Plassen. Daarmee bepalen zij gezamenlijk voor een groot deel hoe de stikstofmarkt zich rondom dat gebied ontwikkelt.
	15	Kunt u aangeven hoe veel behoefte er bij agrariërs in de provincie is om extern salderen open te stellen?	Het Stikstofcollectief landbouw Utrecht wordt via de gebiedstafels betrokken bij de afwegingen ten aanzien van het openstellen van extern salderen. Zij hebben daarbij aangegeven de voorkeur te hebben voor het openstellen van extern salderen in de geest van de pilot, de zogenaamde 'pilot light' waarbij de saldering provinciaal beperkt wordt tot saldering met innovatieruimte (maar zonder het lange termijn verleasen, daartoe dient de casuïstische pilot).
	16	Welke rol krijgt PS in de overweging om extern salderen en	Het betreft het wijzigen van beleidsregels. De besluitvorming daarvan ligt bij

		verleasen in de rest van de provincie op te stellen?	Gedeputeerde Staten. Middels de informatiesessie RGW van 9 juni zijn uw Staten over de mogelijkheden geïnformeerd en hebben wij middels uw vragen en opmerkingen aandachtspunten meegekregen.
PvdA	17	Extern salderen: Via motie heeft PS laten weten niet te willen extern salderen. Moet dat aangepast worden om de pilot te draaien en heeft PS dan de mogelijkheid om te bepalen aan welke partijen dan stikstof geleased mag worden? Dus bijv. alleen die provinciale belangen dienen? En welke invloed heeft provincie Utrecht hierop?	Zover bekend is er geen motie geaccepteerd waarin uw Staten aangeven tegen het extern salderen te zijn. Tijdens een recente infosessie gaf u aan te duiden op motie 41 (en in mindere mate op motie 48), In motie 41 dragen PS Gedeputeerde Staten het volgende op: <i>"het voorkomen van 'cowboy gedrag' vanuit de markt of andere overheden en ervoor te zorgen dat de stikstofruimte die ontstaat in voldoende mate beschikbaar komt voor grote maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, duurzame energieprojecten, natuurherstel en een verduurzaming van de landbouw;"</i> . Vooralsnog zijn er vrijwel geen tekenen van dergelijk gedrag op de stikstofmarkt, niet in de provincie Utrecht (voor de vormen van salderen die al open staan), maar ook niet in de andere provincies waar salderen al volledig open staat. In de 'pilot light' versie (beperken salderen tot innovatieruimte) wordt daarnaast een uitzondering voorzien in de geest van deze motie voor 'projecten van groot maatschappelijk belang'. Deze bedrijven mogen wel gebruik maken van salderen met stoppersruimte als voor de pilot light gekozen wordt.
	18	Ambtelijke variant: De boer levert een deel van de vergunning in, om extern te salderen: en gaat vervolgens met innovatie aan de slag zodat deze kan intern salderen. Nu is uit de jurisprudentie bekend dat maatregelen eerst genomen moeten zijn en bevestigd dat ze werken: alvorens er gebruik mag worden gemaakt van de stikstofruimte. Is er rekening gehouden met deze uitspraak en zo ja hoe?	Ja, hier is rekening mee gehouden. Immers kan pas ruimte worden toegekend uit de bank nadat deze in de bank is gezet. En de ruimte kan alleen in de bank worden gezet door feitelijke intrekking van vergunde stikstofruimte. Die intrekking vindt dus altijd plaats vóór uitgifte van de ruimte.
	19	Wat zouden de consequenties zijn als we een half jaar wachten en kijken wat de kabinetsformatie gaat doen en de uitkomsten van het hoger beroep wat nu loopt in soortgelijke stikstofzaak?	Een half jaar vertraging in de pilot.